

Heroi ?

Feia gairebé dos anys que sortien junts i aquest Nadal la Carme el va convidar a casa de l'àvia. Ja coneixia els seus pares de quan quedaven per estudiar, i algun cop fins i tot s'havia quedat a sopar. La seva mare era alegre, i des del primer moment el va fer sentir còmode. Però el seu pare era un os. Tenia l'aspecte d'un comte arruïnat que havia viscut millors temps. Serio i distant, no li donava cap mena de confiança, el saludava amb un sec *hola* i ràpidament corria a refugiar-se al seu despatx, una habitació multitasca on ell tenia un ordinador i passava les tardes quan tornava de la caixa. L'Eduard, bon noi, ho intentava: futbol, cinema, sèries, fins i tot arriscant-se a parlar de política. Però no hi havia manera, l'ignorava. Pitjor encara, el menyspreava. Però l'Eduard era tossut i va decidir que trobaria la manera de guanyar-se'l. I el dinar de Nadal podria ser el punt d'inflexió en la seva relació.

L'àvia vivia en un pis de l'eixample dret, en una finca catalogada i l'entrada modernista ja el va impressionar. No és el pis dels pares, va pensar.

Un quadre enorme presidia el vestíbul. La cara li era familiar.

—Era el pare de la meva àvia. Un empresari que va fer molts diners... i dels que encara en vivim— va afegir amb una rialla.

L'aperitiu es servia al pati interior. Era gran, envoltat de testos i jardineres i fins i tot una pèrgola de glicines protegia una taula plena de queviures amb un cambrer que els hi servia el beure. Definitivament, els diners de la família eren tots allí.

—Vine, et presentaré a la meva àvia.

Va veure al pare de la Carme que estava amb un altre home i una senyora alta i prima, i amb el cabell tot blanc, que semblava distreta mentre ells li parlaven. L'àvia va pensar ell. Portava un vestit llarg i un collar de perles com úniques joies. No li calia res més. Estaven baixant per l'escala d'entrada al pati quan els va veure. Va deixar als homes plantats i va anar cap a ells.

—Pensava que ja no venies—li va dir mentre la petonejava— i veig que has portat companyia.

L'àvia se'l va quedar mirant, escodrinyant-lo com havia fet el seu pare, i li va deixar anar:

—No seràs pas banquer, oi? No vull parlar de diners.

—Àvia! —li va retreure la Carme — som companys de carrera, no en sap res de finances i menys d'inversions.

—Per sort, el teu pare i el teu oncle ja m'han donat prou la tabarra: que si hauria de vendre els terrenys de la fàbrica; que si els quadres del teu avi tenen tal valor; que si a la masia de l'Empordà hi podríem fer un hotel. Només saben parlar dels meus diners. Que treballin i es preocupin del que és seu, els hi he dit. Que no m'atabalin i que ja s'ho trobaran quan jo ni hi sigui.

—Vinga, àvia, que encara falta molt per això.

—A vegades penso que els faig nosa i només em volen pels diners.

La va agafar pel braç i van marxar deixant-lo sol.

L'Eduard va intentar apropar-se al pare de la Carme sense aconseguir-ho. L'ignorava. Va començar a entendre per això d'on li venien les ínfules i l'amargor: De la brillantor que va viure de jove, en aquella casa, i de la grisor que vivia en el seu món actual.

A la taula rectangular es van asseure jeràrquicament: Els més grans a una banda, presidida per la iaia i amb els fills vora seu, i després anar baixant, fins que a l'altra banda estava l'ala jove, amb la Carme i els cosins.

A pesar de la solemnitat del lloc, el dinar de Nadal era com els de la majoria de les famílies. Les rialles de la part jove contrastaven amb les cares sèries i de circumstància de l'altra banda de la taula. Tot era normal, fins i tot L'Eduard s'havia resignat a la invisibilitat que patia per part del pare de la Carme. Però allà, l'estrella de la taula era l'àvia: La Matriarca, la guardiola de la família.

Va ser a les postres, que de sobte, menjant els torrons, l'àvia va començar com a tossir, sense aconseguir-ho. No podia parlar, obria la boca com els peixos, però l'aire no fluïa. Es va anar fent el silenci a la taula, també jeràrquicament, començant per l'ala noble i acabant pels cosins fins que només es va sentir el tic-tac del rellotge. Tothom la mirava i ella seguia boquejant i cada cop més vermella. Però ningú no feia res. Tots es miraven, però cap d'ells s'atrevia a dir o fer res. Finalment, el pare de la Carme va començar a donar-li uns copets a l'esquena sense gaire convicció. Res, ella cada cop obria més la boca buscant un aire que no arribava, i la vermellor pujant d'intensitat. Ara ja era una magrana madura.

Va ser llavors que l'Eduard, sense saber exactament com ni per què, es va aixecar i va anar cap a l'àvia. La resta quiets, tots quiets. La va aixecar per darrere, com si l'abracés i li va prémer l'estern amb moviments precisos i secs. Seguia vermella i no respirava. Només se sentia el rellotge, tic-tac, tic-tac... I tot d'una l'àvia obre els ulls i la boca al mateix temps i fa una tremenda arcada. Un tros de torró d'Alacant va sortir de la seva boca i es va estavellar al front del seu fill. L'embús va desaparèixer i el vermell de la cara va anar canviant fins a acabar en un beix pà·lid. A poc a poc la va asseure a la cadira, i la monòtona respiració va tornar. L'àvia estava bé. Les cares de tots es van tornar a relaxar i a somriure i, de sobte, van començar a aplaudir mentre s'apropaven a l'àvia.

L'Eduard se sent confús, però afalagat i nota com la Carme l'abraça i li diu que ha salvat l'àvia i és un heroi. Un heroi!, pensa. Ara sí que sí, ara sé que me l'he guanyat, es diu, mentre busca amb la mirada on és el pare de la Carme.

Tots estan amb l'àvia i el troba tot sol a un racó. El mínim serà una forta encaixada de mans o fins i tot una abraça, especula l'Eduard. Ara sí! Està d'esquena i quan es gira el veu eixugant-se la sang de la ferideta que li ha fet el torró d'Alacant. I se'l queda mirant, però no com es mira a un heroi, sinó com a algú que li ha agafat la guardiola. Tanca els ulls lentament fent que no amb el cap i els torna a obrir. Se'l mira amb menyspreu, no diu res i se'n va. L'Eduard es queda sol i ho torna a entendre. Un heroi? Pensa. Sí, però no per a tothom.

Lluís Heroi